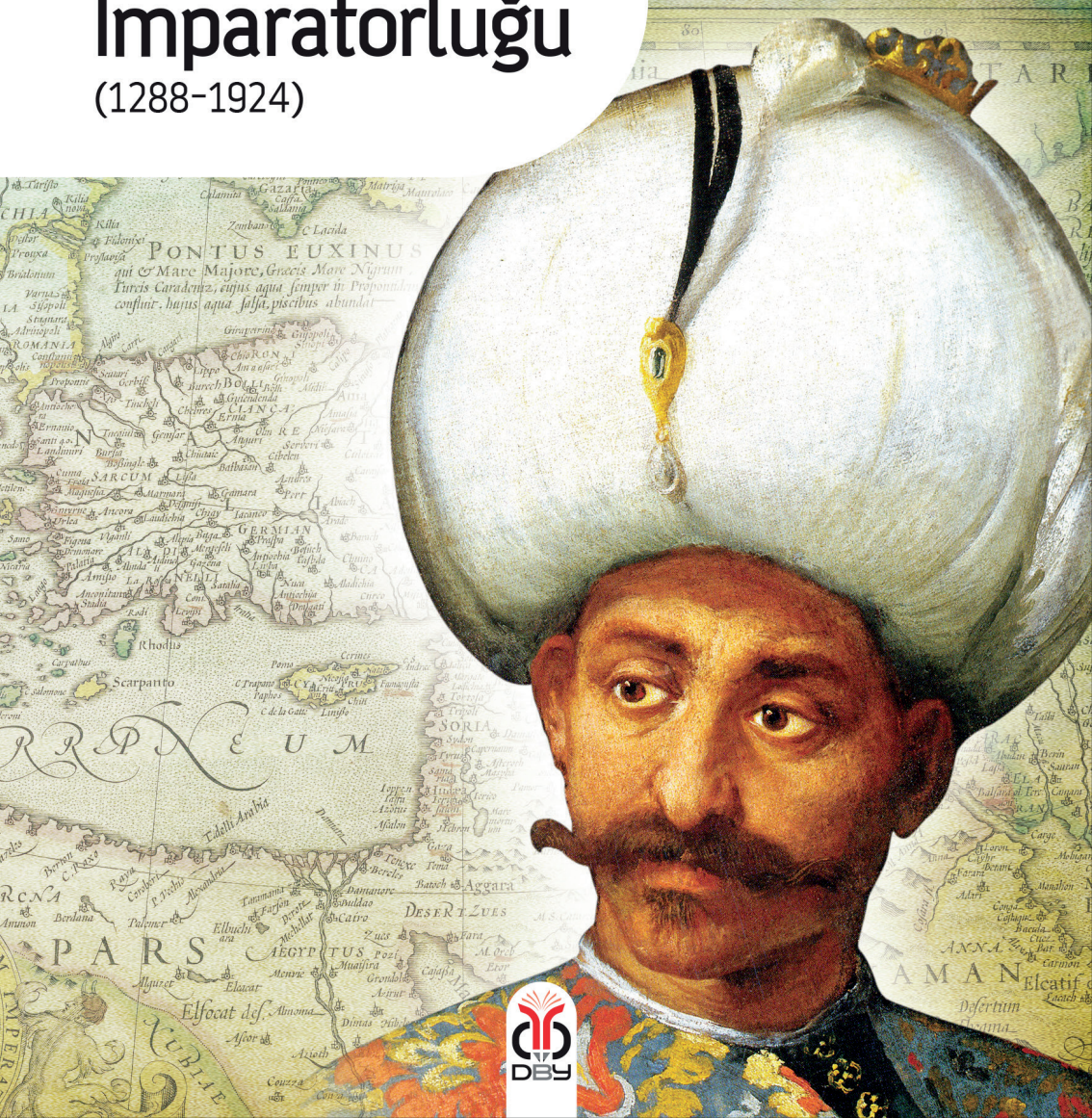
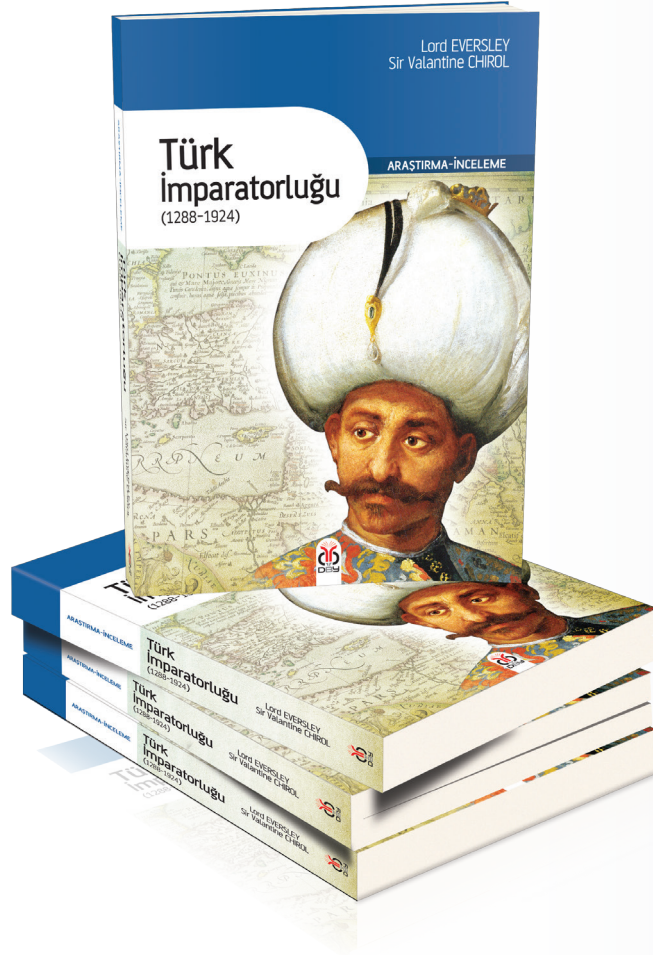


Lord EVERSLEY
Sir Valentine CHIROL

Türk İmparatorluğu (1288-1924)

ARAŞTIRMA-İNCELEME





“dün” den öğrendiklerimizle
“bugün”ü yaşamak
“yarın” larımızı aydınlatır.

Türk İmparatorluğu

© DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI, 2013-2014

DBY: 14

Araştırma-İnceleme: 4

ISBN: 978-605-4635-06-1

Sertifika No: 18188

Birinci Baskı: İstanbul, Mart 2013

İkinci Baskı: İstanbul, Eylül 2014

Çeviri:

Sedat Demir

Billur Manav Arslan

Editör:

Ersan Güngör

Yayın Yönetmeni:

İrfan Güngörür

Sayfa Düzeni:

DBY

Kapak Tasarımı:

Sercan Arslan

Baskı/Cilt:

Şenyıldız Matbaacılık Yay. Ltd. Şti.

Gümüşsuyu Cad. Işık Sanayi Sitesi No: 19/102

Topkapı / İstanbul Tel: 0212 483 47 91-92

(Sertifika No: 11964)

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI

Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4

Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul

Tel. - Faks: +90 212 526 98 06

www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

İçindekiler

Sunuş.....	7
Önsöz.....	9
İkinci Baskının Önsözü	13
Üçüncü Baskıya Önsöz.....	15

I. Bölüm

İMPARATORLUĞUN YÜKSELİŞİ

I. Osman.....	19
II. Orhan.....	27
III. I. Murad	39
IV. I. Bayezid.....	53
V. I. Mehmed.....	71
VI. II. Murad	77
VII. II. Mehmed, 'Fatih'.....	89
VIII. II. Bayezid	119
IX. I. Selim.....	127
X. Muhteşem Süleyman.....	141
XI. Sadrazam Sokullu	169

II. Bölüm

İMPARATORLUĞUN ÇÖKÜŞÜ

XII. Valide Sultanların Egemenliği.....	185
XIII. Köprülü Paşaları	203
XIV. Pasarofça Antlaşması	229
XV. Belgrat Antlaşması	241

Sunuş

XVI. Kaynarca Antlaşması.....	249
XVII. Yaş Antlaşması	261
XVIII. Bükreş Antlaşması.....	275
XIX. II. Mahmud.....	295
XX. Elçilerin Hükümdarlığı.....	331
XXI. II. Abdülhamid.....	365
XXII. Jön Türkler	405
XXIII. Türk-Alman İttifakının Ortaya Çıkışı	423
XXIV. Birinci Dünya Savaşı.....	431
XXV. Ateşkes ve Sevr Antlaşması	451
XXVI. Türklerin Kurtuluşu	467
XXVII. Mudanya Mütarekesi.....	477
XXVIII. Sonuç.....	485

İlave Bölüm (1922-24)

SALTANATIN VE HALİFELİĞİN KALDIRILMASI.....	507
Dizin.....	531

Çadırlar kurulmuş, ocaklar yakılmış, kazanlar kaynıyor. Palalar bilmiş, duâlar edilmiş. Birçok kültürden ve anlayıştan beslenen bir dil ile muhtemelen dünya tarihinin önemli bir sürecini belirleyecek kararlar alınmış, ardından bu kararların rüyaları görülüyor. Oldukça ak bir sayfa ve bir karmaşadan henüz çıkamamış birçok savaşla tuğlalarını pişirmiş bir coğrafya var ortada. Sonra, ilerleyen zaman içinde mutlak bir özgüvenle, çadırlarından oluşan bu küçücük topluluk, ilerleyen zaman içinde etrafa saçtıkları okların peşine düşüyorlar. O kadar büyük bir kovalamaca ki bu, tuğlalar saraylara devşiriliyor, devletler okları atanların sancaklarına.

Biz, yanında olalım ya da eleştirel gözlüklerle karşısında duralım, bu hikâyeyi çok seviyoruz. Eski ya da yeni Türkçeyle yazılmış olanları bir kenara, Hammer, Jorga, Lewis ya da başka bir vakanüvis anlatsın, seviyoruz. Ayrıca kim ne derse desin, ‘Tarih’ koskocaman bir kurgudur. En azından envanterler, varaklar ve gözlemlerden oluştuğu için Tarih için bunu söyleyebiliriz. Tarih, kurgu kaldırabilir ve içerir. Bu genişliği içinde bizi içinde tutar, heyecanlandırır.

Bu sayfaların ardından içinde bulunacağınız büyük kitabın önemli kısmı Lord Eversley, küçük bir bölümü Sir Valentine Chirol tarafından çalışılmış. Özellikle küçük bölümü oldukça taze ve bu yüzden yakın. Chirol, kaynaklarının yanı sıra sağlığında gözlemlemiş olup biteni. Memleketlerinin iki “asil” tarihçisi, Osmanlı İmparatorluğu’nu, -belki

de dönemlerinin etkisiyle- Türk İmparatorluğu olarak nitelemişler, belirlemişler.

Kuşkusuz, tahrik edici bölümler, paragraflar vardır içeride. Olmasa olmaz, olması kaçınılmaz. Yıldırım'ın özel hayatı, sarayda uğuldayan fisıltılar, Abdülhamid, Köprülülüler kuşkusuz böyle dillendirilecekti onların anlattıklarında. Okurlardan birisi, bu iki tarihçinin interpretation yönteminden oldukça fazlaca faydalandığını söylerken, bir başkası bazen uzaktan renklerin daha kolay seçilebildiğini söyleyebilir. Ancak “Türk İmparatorluğu”; nasıl anlatılırsa anlatılsın ve bizim refleksimiz ne olursa olsun, her anlatılanın parçalardan oluşan büyük hikayeye katkısının oldukça değerli olduğunu; bugüne kadar alışılanın dışında bu kitapta uygulanan farklı yöntemle ‘Tarih’in gramerinin biraz daha oluştuğunu, güçlendiğini; daha da önemlisi, sürdürmeye çalıştığımız gerçeğimizde ve çeşitli bakış açılarımızın, yaşamaya başladığımız geleceğimizde ne denli etkili olduğunu çok iyi biliyoruz.

Çünkü çadırlarda başlayan bu tarih, yaşamaya devam ediyor.

Sedat Demir
İstanbul, Şubat 2013

Önsöz

İki yıl önce *The Partition of Poland* kitabım yayınlanmasından sonra okuyuculardan aldığım tepkiye dayanarak, şevk ile kendimi yeni bir ülkenin tarihini araştırmaya adadım. Modern çağda bu ülke neredeyse Avrupa kıtasının haritalarından silinmiş durumda. Söz konusu ülke, Türkiye.

Bu araştırma konusu son yıllarda çok ilgimi çekmişti. Uzun bir yaşam sürmemin verdiği etkilerle, bir çok olaya şahit olma ayrıcalığı yaşadım. Bu olaylar, ülkenin Hristiyanlığın etkin olduğu Avrupa kıtasında ve Müslümanlığın etkin olduğu Afrika kıtasında birçok eyalet (şehir) kaybetmekle sonuçlandı. Geriye sadece başkent ve Trakya bölgesinin bir bölümü ile yoğunlukla sahip oldukları Asya bölgesi kaldı.

Uzun zaman önce, 1855 ve 1857 tarihlerinde İstanbul'da belirli bir zaman kaldıktan sonra Yunanistan ve Bulgaristan'ı gezdim. Bu ziyaretlerimde Türk egemenliğinin söz konusu ülkelerde oluşturduğu etkileri gözlemledim. Sonuç olarak, 1876 yılında Bulgaristan'ın özgürlüğüne kavuşmasındaki çabaları için Bay Gladstone'ye sonsuz desteklerimi sundum.

30 yıl önce yaptığım gibi 1887 ve 1890 yıllarında Doğu'yu tekrardan ziyaret ettim. Bu sayede özgürlüğünü kazanan bölgelerdeki engin gelişimi ve İstanbul'da ne kadar az değişimin olduğunu gözlemledim.

Sahip olduğum tecrübeler ve Birinci Dünya Savaşı'nın sonuçlanmasıyla, Türkiye'de kötüye delalet eden değişiklikleri gözlemlememle

birlikte, Türk İmparatorluğu'nun hikâyesini, büyümesini ve çöküşünü özlü ve uygun bir dille anlatmanın yararlı olacağına kanaat getirdim.

Tarih, farklı uzunluklarda ve farklı bakış açılarıyla anlatılabilir. Osmanlı İmparatorluğu'nun, 1288 yılında Osman'ın tahta çıkmasından; Rusya'yı, Türkiye'deki Hıristiyan tebaanın kararları altında olmaktan kurtaran 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'na kadar olan dönemin, Alman Prof. von Hammer tarafından ve oldukça sıkıcı biçimde on sekiz ciltle anlatılması gibi. Öte yandan kendisi, Türk ve Yunan Tarihinin uzun bir dönemini anlatan tek tarihtir.

1610 yılında İngiliz tarih bilimci Knolles, Türkiye tarihini iki kocaman ciltle anlatmıştır ki, bu çalışması Dr. Johnson ve Lord Byron tarafından daha prestijli bulunmaktadır. Söz konusu çalışma, Yunan Tarihi'ni çok az bölümünü kapsamaktadır. Mükemmel olmaktan uzak ve tutarsızlıklar barındırır ancak son derece özlü ve çarpıcı paragrafları vardır. Roma İmparatorluğu dönemi tarihçisi Gibbon, Rum İmparatorluğu'nun yıkımını anlatan enteresan kitabıyla Sir Edwin Pears, 1453 yılında Türklerin İstanbul'u fethine kadar Rum otoritelerine güvenmiştir. O tarihten önce Türk tarihçisi yoktur. Çok yakın bir zamanda, 1916 yılında Princeton Üniversitesi mensubu Herbert Gibbons, Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşunu, dört ayrı kurucu padişahını baz alıp araştırarak çok değerli bir kitap basmıştır. Gibbons, sayısız ve çelişkili erken dönem Yunan otoriteleri hakkında derin ve dikkatli bir inceleme yapmıştır. Bu sayede konuyu değişik bir biçimde aydınlatmıştır.

Creasy, Lane Poole, La Jonquiére ve bir Jön Türk olan Halil Ganim gibi Türkiye hakkında Fransızca ve İngilizce yazan diğer tarihçiler, olgularını genel olarak Prof. von Hammer'in çalışmalarından almışlardır.

Ancak söz konusu yazarlar, özellikle de Edward Creasy'in Kırım Savaşı sıralarında yazdığı Osmanlı İmparatorluğu Tarihi ayrıca takdire değer bir çalışmadır. Bu çalışmasından dolayı kendisine minnettarım. Çalışması, modern zamanda Türk yönetiminin nasıl olacağını olumlu ve umut dolu bir dille anlatmıştır. İmparatorluğun toparlanması ve yeniden doğması bunun bir kanıtıdır.

Von Hammer'in çalışmalarından yararlanırken ben de diğer yazarların yöntemini 1774 tarihine kadar olan kısmı için uyguladım. Bazı bölümleri farklı kaynaklardan yardım alarak düzelttim ve bunu onlarınkine göre sıkıştırılmış bir izlek olarak adlandırdım. Olaylara farklı bir bakış açısıyla yaklaşarak, 1914'teki Birinci Dünya Savaşı'nın başlangıcına kadar geldim.

Kitabım çok uzun bir dönemi kapsayarak bütün tarihi sunmayı amaçlamıyor. Ben sadece Türk İmparatorluğu'nun ilk on padişahını temel alan bir süreci tasarladım. Bu sürenin en iyi bölümü olmasından dolayı, ardından gelen ve öncakilere göre dejenerere olmuş yirmi beş vârisi sadece parçalara ayırarak yazıya döktüm. Onları çok önemli iki tarihî akımın sebepleri olarak atadım.

Yeni çalışmalarına daha önceden değindiğim ve aşına olduğum tarihten başladığımı eklemeliyim. Batı Avrupa'daki genel inanıştan ayrı olarak, -büyük ihtimalle Haçlılar zamanından başlayarak- dinî şevk, tutku ve İslam'ı yayma arzusunun, Türk işgaline ve Avrupa'daki fetihlere sevk edişine değindim. Şu şekilde de sonlandırdım: Türk ordusunda ve Avrupa'yı fetheden liderlerinde, İslam dinine karşı bir şevk ve onu yayma isteği yoktur, onları harekete geçiren asıl sebep, yağmalamak, ganimetleri toplamak ve tutukluları harem için ya da başkalarına köle olarak satmak için edinmektir. Cesaretlerinin birer hediyesi olarak da askerlere, el koyulan topraklar bölüştürülmüştür.

Türklerin savunma durumuna geçmesinin nedeni ise askerî ruhun parçalanması, imparatorluğun küçülmesi ise söz konusu sebepler ve toprakların bir ödül gibi paylaşılmasıdır.

Değerli tavsiyelerinden ötürü Lord Bryce'ye, Lord Fitzmaurice'ye ve Sir Edwin Pears'a teşekkürü bir borç bilirim.

E.

1 Haziran 1917.

İmparatorluğun Yükselişi



I

OSMAN

1288-1326



On üçüncü yüzyılın ortalarına doğru, küçük bir göçebe Türk topluluğu -ya da kabilesi-, Horasan'dan, Orta Asya'ya oradan da Küçük Asya'ya göç etti. Onlar Süleyman Şah'ın önderliğinde Horasan'dan kaçan, aileleri ile birlikte yaklaşık 200 ile 400 atlıdan oluşan daha büyük bir topluluğun parçalarıydı. Buldukları yerden, Uzak Doğu'daki göçebe ve yağmacı bir topluluk olan Moğollar tarafından sürüldüler ve Küçük Asya'ya sığınabilmeyi umut ettiler. İlk yıllarını Ermenistan'a geçip Erzurum yakınlarında yerleşik halkı yağmalayarak geçirdiler. Moğol dalgası güçten düşünce, tekrar Horasan'a geri dönmeye karar verdiler. Fırat Nehri'ne vardıklarında, at sırtındaki Süleyman Şah nehri geçmek için sığ bir yer bulmaya çalışırken, akıntıya kapılarak boğuldu. Bu olay Şah'ın takipçileri tarafından kötü bir alâmet olarak sayıldı. Büyük bir toplulukla beraber Şah'ın iki oğlu ya Orta Asya'ya geri döndü ya da buldukları yerde farklı bölgelere dağıldı.

Diğer iki oğlu Ertuğrul ve Dündar, dört yüz yirmi aile ile birlikte geldikleri rotayı izleyerek geri döndü. Erzurum yakınlarında belli bir zaman kaldıktan sonra Küçük Asya'ya, yani batıya doğru ilerlemeye başladılar. Aynı soydan gelen bir ırkın yaşadığı ülkeye vardılar. Orta

gemileri ile askeri olmayan uçakların Boğazlardan geçmesini takip edecek özel kurallar saptanmıştır. Barış zamanında Karadeniz'e gönderilebilecek azami sayıdaki savaş gemileri ve uçaklarını düzenlemek ve savaş zamanında Türkiye'nin tarafsız olup olmaması durumunda sahip olacağı haklarla yükleneceği sorumlulukları belirlemek için diğer kurallar oluşturulmuştur. Sahil boyunca 15-20 kilometrelik genişlikte ve Türk veya Yunan egemenliğinde olup olmaması gözetilmeksizin, Gelibolu Yarımadası'nın tamamını içererek Çanakkale ile Boğaziçi'nin her iki kıyısının da askerden arındırılması için özel bir madde hazırlanmıştır. Askerden arındırılmış bölgelerde, takviyeler, daimi topçu ocakları, deniz altı savaş gemileri, askerî hava kuvvetleri ve deniz üssü ve de azami on iki bin askerin bulunabileceği İstanbul'daki karargâh haricinde, düzenin sürdürülmesi için belirlenmiş olan sayıdaki polis ve jandarma dışında hiçbir silahlı kuvvet bulunmayacaktır. Boğazlar Komisyonu adı altında, İstanbul'da, görevini Milletler Cemiyeti himayesi altında gerçekleştirecek olan uluslararası bir komisyon oluşturulacaktır. Komisyonun başkanlığını Türkiye yapacak ve komisyon konvansiyonu imzalayan devletlerin temsilcilerinden oluşacaktır; ayrıca konvansiyona taraf olması durumunda Birleşmiş Milletler ve Karadeniz'e kıyası olan bağımsız devletler de aynı şartlar altında komisyonda temsilci bulundurabilecektir. Konuyla ilgili yazılmış olan bir makalede şunlardan bahsedilmiştir:

Boğazlar ve çevresinin askerden arındırılmasının Türkiye'nin askerî güvenliğini tehdit etmediğinden ve çıkabilecek hiçbir savaşın Boğazların özgürlüğünü veya askerden arındırılmış bölgelerin güvenliğini tehlikeye atmadığından emin olmak isteyen Yüksek Akit Tarafları, aşağıdaki şekilde mutabakata varmıştır: Boğazlardaki dolaşım özgürlüğü veya askerden arındırılmış bölgelerin güvenliği, geçiş özgürlüğüyle ilgili maddelerin ihlali, beklenmedik bir saldırı, savaş ilanı veya savaş tehdidiyle tehlikeye atılması durumunda Yüksek Akit Tarafları ve müştereken hareket eden Fransa, İngiltere, İtalya ve Japonya bu gibi bir ihlali, saldırıyı, savaş ilanı veya tehdidini Milletler Cemiyeti Konseyi'nin kararlaştırdığı şekilde ele alacaktır.

Trakya sınırları ile ilgili düzenlenen konvansiyon ise Yunanistan, Bulgaristan ve Türkiye arasındaki yeni sınırları belirlemiş ve Yunan,

Dizin

- I. Abdülhamid 178, 256, 257, 261, 265
I. Alexander, Rus İmparatoru 308, 309,
I. Bayezid, Yıldırım 47, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 77, 92, 107, 445, 446
I. François 146, 150, 167
I. James 193
I. İbrahim 197, 198, 201
I. Mahmud 243, 249, 250
I. Murad 30, 31, 32, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 85, 485, 487, 488
I. Nikolay 309, 314, 328, 333, 340, 344, 345, 351, 352, 353
I. Petro 225, 226, 230, 241, 245
I. Selim, Yavuz Sultan 122, 123, 124, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 136, 137, 138, 140, 141, 142, 143, 155, 253, 426, 485, 502
II. Abdülhamid 365, 366, 367, 373, 375, 376, 389, 391, 394, 396, 397, 398, 400, 401, 402, 403, 405, 406, 407, 409, 410, 423, 425, 426, 427, 453, 457, 501, 526
II. Alexander, Rus İmparatoru 353
II. Beyazid 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 130, 142
II. İbrahim 187
II. Joseph 263
II. Katherine 250
II. Louis 147
II. Mahmud 51, 290, 291, 295, 297, 298, 300, 301, 302, 305, 307, 308, 314, 318, 324, 326, 328, 329, 330, 331, 332, 336, 338
II. Murad 77, 78, 80, 81, 82, 84, 86, 87, 89, 90, 92, 193
II. Mustafa 222, 243
II. Osman 187, 194
II. Philip 174, 193, 195

- II. Selim, Sarı 142, 160, 167, 170, 171, 172, 177, 179, 186, 193, 490, 492
II. Süleyman 51, 218, 219, 221
II. Theodosius 96
II. Wilhelm 403, 404, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 435, 447
III. Ahmed 229, 238
III. Andronicus, Rum İmparatoru 28, 29, 33
III. Mehmed 185, 186, 193
III. Murad 179, 185, 186, 188
III. Mustafa 250
III. Osman 249
III. Selim 265, 266, 275, 290, 291, 307
IV. Andronicus, Rum İmparatoru 43, 44, 54, 62, 73
IV. Mehmed 51, 187, 190, 198, 201, 203, 206, 211, 218, 219, 222, 492, 508
IV. Murad 187, 195, 196, 197, 204
V. Murad 365, 373, 403
VI. Charles, Fransa Kralı 57, 235, 245, 249
VIII. Charles, Fransa Kralı 121
VIII. Henry 167
X. Leo 167
XII. Charles, İsveç Kralı 230
A
Abbas Hilmi 434
Abbasî 426
Abdülaziz 360, 361, 363, 364, 365, 375, 409, 450, 509
Abdülmeceid 331, 332, 336, 338, 340, 359, 361, 365, 509, 524
Abukir Koyu 279
Abydos 112
Adalar 112, 382
Adalar Cumhuriyeti 112
Adalia 46, 55
Adana 327, 332
Aden 144, 159, 162, 490, 515
Adil Amir Ali 524
Adrianople (Edirne) 33, 41, 42, 45, 55, 62, 69, 72, 73, 85, 211, 217, 218, 220, 222, 224, 315, 319, 321, 324, 329
Adrianople (Edirne) Antlaşması 321, 324
Adriyatik 33, 59, 239, 276, 380, 388, 408, 413, 415, 416, 419, 467
Afgan 241, 471, 527
Ağa Han 524
Ahmed Kedük 120, 125
Aidin 55, 74
Aidos 319
Aix-la-Chapelle (Ekslaşapel) Antlaşması 249
Akçay 57
Akhisar 464
Akka 276, 281, 295, 297, 326, 335, 446
Akkermann Antlaşması 314
Aktium Savaşı 176
Alaaddin, Selçuklu Sultanı 20, 21

Alaaddin, Orhan Gazi'nin büyük oğlu 27, 28, 30
Alaaddin, Karaman Beyi, 55, 57
Alamana Nehri 323
Alaşehir 464
Albay Philippeaux 282
Albay Teesdale 351
Alexander, Bulgaristan Kralı 45
Alexander, Bulgar Prensi 390, 391, 424
Alexander, Yunanistan Kralı 467
Alexander Borgia, Papa 121
Alexis Orloff 252, 254, 262
Ali Bey, Memluk Lideri 254
Aligarh Müslüman Üniversitesi 457
Ali Paşa 47
Ali Paşa, Kaptan-ı Derya 175
Ali Paşa, Yanyalı 276, 295
Ali Rıza 455, 459
Allenby 446, 448, 450, 455
Alleppo (Halep) 326
Alma 351
Alman 10, 58, 81, 83, 216, 367, 384, 392, 403, 415, 416, 422, 423, 425, 426, 427, 428, 431, 433, 435, 437, 439, 442, 445, 447, 449, 452, 468, 496, 515
Alman Askerî Heyeti 445
Almanya 58, 59, 95, 109, 150, 195, 202, 369, 384, 399, 404, 407, 413, 422, 423, 425, 426, 427, 431, 435, 447
Amasya 72, 204
Amerika 150, 425, 450, 453, 472, 473
Amerika Yardım Fonu 472
Amerika Yardım Heyetleri 450
Amiral Balta Oghli 97
Amiral Beaulieu 200
Amiral Blake 201
Amiral Brueys 280
Amiral Duckworth 287, 288, 289
Amiral Elphinstone 252, 253
Amiral Greig 316, 319
Amiral Lambro Caviziani 268
Amiral Napier 334, 335
Amiral Stopford 334
Anadolu 13, 20, 29, 32, 37, 39, 40, 41, 64, 84, 92, 102, 105, 122, 124, 125, 128, 130, 145, 147, 160, 165, 180, 192, 194, 386, 388, 394, 395, 396, 425, 436, 442, 443, 444, 451, 452, 455, 458, 459, 460, 462, 463, 464, 467, 468, 471, 472, 473, 475, 485, 486, 487, 493, 496, 498, 499, 500, 510, 512, 514, 516, 522, 524
Anafarta 438
Andrea Doria 156, 159
Anglo-Rus Antlaşması 385
Angora 29, 47, 54, 65, 66, 72, 77
Ankara 29, 47, 54, 65, 66, 72, 77, 425, 456, 460, 462, 468, 470, 472, 473, 477, 479, 480, 481, 485, 498, 502, 508, 510, 511, 514, 516, 522, 523, 524, 527
Ankara Meclisi 514

Ankara Milli Kurulu 470
Anna 34
Antalya 46, 55, 453
Antep 463
Anzak 438, 518
Arabistan 127, 138, 144, 172, 179, 296, 299, 375, 406, 443, 447, 486, 527
Aral Denizi 64
Arap 90, 200, 306, 435, 444, 446, 448, 450, 458, 461, 490, 493, 496, 500, 517, 521, 527, 529
Arap Halifeliği 529
Arbutnot, İngiliz elçisi 287, 288
Archelous Nehri 323
Ardahan 380, 382, 386, 435
Armstrong 432
Arnavut 114, 204, 242, 290, 291, 298, 401, 487
Arnavutluk 45, 74, 85, 112, 115, 178, 216, 220, 225, 230, 239, 253, 382, 401, 406, 413, 416, 419, 456, 486, 488, 489, 491
Arta Körfezi 322, 323
Arzingan (Erzincan) 65
Asya 315, 318, 319, 321, 332, 353
Astrakan 172
Atina 115, 217, 268, 305, 306, 395, 447, 468, 469, 474, 481, 510
Avam Kamarası 271, 272, 273, 369, 370, 371, 376, 381, 387, 458, 459, 479
Avrupa 9, 11, 13, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 47, 50, 51, 53, 54, 56, 57, 63, 71, 72, 73, 77, 81, 82, 83, 90, 92, 93, 94, 95, 104, 108, 109, 110, 127, 147, 150, 161, 163, 167, 193, 211, 215, 216, 226, 239, 240, 241, 245, 249, 256, 257, 262, 263, 268, 270, 271, 272, 276, 278, 283, 287, 289, 292, 296, 297, 299, 302, 304, 305, 306, 308, 309, 312, 314, 315, 321, 327, 332, 337, 341, 344, 348, 353, 355, 359, 360, 362, 364, 369, 370, 373, 375, 376, 377, 380, 383, 384, 385, 386, 389, 396, 403, 409, 410, 411, 413, 417, 418, 422, 424, 425, 426, 432, 437, 441, 442, 443, 445, 450, 452, 457, 458, 459, 461, 470, 473, 474, 475, 476, 486, 487, 488, 489, 490, 494, 495, 497, 500, 503, 508, 517, 521, 524, 526
Avrupa Güçleri Kongresi 383
Avrupa modası 308
Avrupa Topluluğu 426
Avusturya 122, 144, 147, 150, 151, 189, 192, 193, 202, 206, 207, 208, 211, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 230, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 245, 246, 247, 248, 249, 251, 255, 263, 264, 265, 266, 267, 269, 271, 273, 276, 285, 287, 292, 301, 314, 333, 348, 350, 353, 368, 369, 377, 384, 385, 386, 391, 392, 396, 407, 408, 411, 424, 467, 490, 491, 494
Avusturya-Macaristan 207, 368, 377, 407, 424, 467

Ayasofya 218
Ayastefanos 382, 383, 384, 385, 402
Ayastefanos Antlaşması 382, 383, 384, 385
Aydın 55, 74
Aylesbury 371, 372
Azak 171, 172, 230
Azerbaycan 179, 452, 463, 471
Aziz John, Kudüs Şövalyesi 55, 58, 67
Aziz Peter Kilisesi 43, 53
Azoff 199, 225, 232, 233, 234, 245, 248, 258
B
Baba, Oğul ve Kutsal Ruh 101
Bâb-ı Âli 346, 347, 348, 349, 354, 355, 358, 359, 361, 362, 363
Bağdat 65, 144, 152, 195, 196, 295, 425, 441, 443, 444, 445, 470, 515, 529
Bağdat Demiryolları 470
Bağdat Demiryolu Şirketi 425
Bakire Meryem 78
Bakü 242, 451, 452, 463
Balaklava 351
Balaton 292
Balkan 13, 28, 33, 42, 82, 220, 376, 382, 383, 389, 394, 395, 410, 412, 417, 419, 420, 421, 428, 431, 436, 457, 460, 476, 489, 491, 494, 500, 517, 526, 529
Balkanlar 33, 41, 45, 47, 82, 83, 219, 256, 293, 313, 314, 317, 318, 319, 320, 322, 330, 350, 359, 363, 372, 378, 380, 384, 387, 390, 406, 412, 419, 487
Balkan Savaşları 13, 457, 460, 526
Baltacı, Veziriazam 231, 232, 233, 234
Baltık Denizi 252, 271, 272
Bankerler 361, 367
Bapheus (Kayunhisar) 23
Barbarlık 304
Barbaros, Hayreddin Paşa 155, 156, 157, 159, 162
Bar Körfezi 380
Baron Brunnow, Rus elçi 333, 356
Baron Mareşal von Bieberstein 427
Baron von Moltke 317, 321, 328
Basarabya 251, 257, 263, 269, 274
Basra 144, 159, 435
Basra Körfezi 159
Başvezir Ali 72
Batı 350, 360, 361
Batı Avrupa 11, 54, 94, 95, 104, 110, 360, 361
Batı Güçleri 432
Batı Macaristan 148, 152, 161, 207
Bavyeralılar 58
Bayraktar, Ruscuk Paşası 290, 291
B.B.B. (Berlin-Bizans-Bağdat) 425
Beaconsfield 371
Bedevî 433
Bekir Sami 469, 470

Belçika 323
Belgrad 322, 357
Belgrat 86, 109, 110, 112, 144, 147, 148, 159, 160, 206, 207, 208, 218, 219, 221, 223, 224, 236, 237, 238, 239, 240, 247, 248, 251, 267, 286, 293, 297, 300, 390
Benî Hafs Hanedanı 155
Berberî 178, 200, 201
Berlin Kongresi 386, 399, 407, 424, 434
Berlin Memorandum 370
Besarabya 353
Beşik Koyu 370, 381
Beşir 244, 245, 250
Beşler Heyeti 277
Beyrut 334, 335, 496
Birinci Dünya Savaşı 9, 11, 13, 283, 387, 407, 423, 431, 453, 457, 465, 473, 479, 482, 490, 494, 495, 497, 498, 501, 503, 507, 514, 526
Birleşmiş Güçler 82
Birleşmiş Milletler 455, 473, 519
Bitola 46
Bizans İmparatorluğu 20, 22, 28, 32, 34, 36, 37, 40, 45, 54
Bizanslı Rumlar 32, 33
Boğaz 20, 22, 28, 33, 34, 39, 40, 59, 73, 96, 98, 110, 131, 186, 196, 288, 297, 461, 508, 515
Bohemya 147
Bolşevik 463, 527
Borç 11, 361, 514
Bosna 45, 52, 58, 63, 71, 81, 85, 86, 109, 112, 216, 219, 220, 224, 238, 246, 247, 248, 266, 267, 285, 292, 358, 367, 369, 377, 382, 385, 386, 392, 407, 427, 486, 488, 490
Bosnalı 290, 291, 407
Bosnalılar 363
Bourgaz (Burgaz) 319
Bozcaada 202, 287, 520
Bragadino, Venedikli komutan 173
Breslav 432
Brest-Litovsk Antlaşması 448, 449
Britanya 174, 225, 409, 428, 432
Bucaş Antlaşması 210
Buda 58, 61, 82, 189, 214, 216
Buhara Cumhuriyetleri 471
Bulgaristan 315, 319, 342, 357, 358, 359, 363
Bursa 326
Butler, İngiliz istihkam subayı 350
Bükreş 189, 255, 256, 257, 275, 287, 293, 300, 313, 333, 336, 353, 421, 428
Bükreş Antlaşması 257, 275, 293, 300, 336, 353
Bulgaristan 9, 33, 35, 40, 41, 45, 48, 52, 54, 56, 63, 71, 83, 180, 190, 192, 221, 269, 286, 292, 368, 369, 370, 372, 377, 378, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 389, 390, 394, 396, 408, 410, 411, 413, 419, 420, 421, 422, 428, 433, 436, 439, 447, 450, 486, 490, 517, 519

Bursa 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 30, 41, 42, 44, 57, 60, 67, 69, 72, 75, 130, 131, 456, 462, 464, 508
Büyük Britanya 225, 269, 271, 310, 333, 338, 408, 423, 434, 458, 498, 499
Büyük Devletler 357, 359, 362
Büyük Dük Nikolay 377, 380, 381
Büyük Dük Notaras 95, 106
Büyük Güçler 304, 330, 332, 333, 373, 374, 375, 384, 385, 387, 388, 389, 390, 392, 393, 407, 411, 416, 418, 419, 421, 511, 513, 521
Büyük Nicopolis Savaşı 54
Büyük Usta de L'Isle Adam 145
C
Cæsarea (Kayseri) 57
Cafer Tayyar 460, 462, 464
Calabria 117
Campo-Formio Antlaşması 276
Candia (Girit) 117, 342
Cantacuzene 33, 34, 35, 36
Cape Matapan 177
casus belli 235
Cathcart Tepesi 352
Cavit, Maliye Nâzırı 431, 449
Cebelitarık Boğazı 336
Cicala Paşa 190, 191, 192, 491
Citale 349
C. C. Munro 438
Cem Sultan 120, 124, 142
Cemal 434, 440, 445, 450, 456
Ceneviz 33, 96, 106
Cenevizliler 40
Cengiz Han 63
Cenova 82
Cerestes Savaşı 207, 491
Cezayir 144, 154, 155, 159, 162, 172, 193, 195, 200, 201, 239, 268, 284, 486, 490, 493
Cezayirli Hasan Paşa 253, 262
Cezzar Paşa 276
Charles Fox, İngiltere Dışişleri Bakanı 270, 272, 273
Charles Harington, İngiliz Başkomutan 479, 481, 510
Chester İmtiyazı 514
Chios (Sakız Adası) 56
Cicala
Cihat 435
Comte de Nevers 57
Comte Montecuculi 207
Constantine 92, 94, 95, 98, 100, 102, 114, 268
Cordova 529
Corinth 85
Coron 122, 235, 253
Cromwell 201
Crazy, tarihçi 329
Ç
Çaldıran 133, 485
Çanakkale 20, 28, 29, 33, 35, 37, 39, 40, 41, 59, 61, 78, 83, 84, 90, 98, 112, 198, 202, 246, 253, 258, 280, 288, 315, 327, 329, 333, 345, 349,

381, 408, 418, 436, 452, 461, 462, 478, 479, 507, 518, 521
Çanakkale Boğazı 20, 29, 33, 39, 41, 59, 61, 78, 83, 90, 254, 280, 288, 315, 327, 329, 345, 349, 381, 452, 479, 507
Çarıç Anne 245
Çatalca 416, 418, 460
Çerkez 136, 350, 385, 392
Çin 64, 68
Çin Seddi 64
Çorlu 36
Çuha 177
D
Dağıstan 179
Daily News 369
Dalmaçya 178, 217, 219, 239, 287, 490
Daltaban Paşa 226
Damascus (Şam) 65, 325, 327
Damat Ferit Paşa 452, 455, 459
Damat İbrahim Paşa 238, 241
Danimarka 271
Danube (Tuna Nehri) 32, 47, 57, 59, 61, 80, 81, 82, 83
Dayı 200, 284, 285
Dayılık 201
Delta 138
Demetrius, Rum İmparatoru Constantine'in erkek kardeşi 114
Demirköy 485
Demotika 35, 36, 42, 44
Deniz Muharebesi 324
Despina, I. Bayezid'in eşi 54, 67
Deutsche Levant Linie 425
Dicle 295, 435, 440, 443, 444, 445, 470
Diebitsch 82, 318, 319, 320, 321, 491
Dimetoka 35, 42, 421, 422
Dinyester 263, 269, 272, 274
Disraeli, İngiltere Başbakanı 369, 371
Divân 90, 164, 181, 222, 251, 256, 263, 284, 289, 307, 333
Divan-ı Hümayun 144
Diyarbakır 127, 134
Dıraç 415
Dnieper 258
Dobruca 378, 382, 421
Doğu 9, 13, 95, 101, 128, 144, 152, 161, 252, 276, 281, 282, 370, 371, 375, 384, 385, 387, 388, 390, 396, 423, 426, 438, 441, 451, 456, 462, 464, 475, 480, 481, 482, 486, 487, 497, 500, 517, 520, 528
Doğu Macaristan 152, 161
Doğu Projesi 252
Doğu Rumeli Meselesi 385
Doğu Sorunu 343, 363, 375, 423
Don Nehri 171, 172,
Don John 174, 175, 178, 179
Dördüncü Haçlı Seferi 32
Doris 62
Dört Büyük Devlet 348

Drang nach Osten 428
Dr. Nansen, Yakın Doğu 'daki mülteciler Yüksek Komiseri 511
Druma (Drama) 45
Dündar, Süleyman şah'ın oğlu 19, 24, 25
Dwina 238

E
Edirne 42, 55, 62, 69, 72, 73, 82, 85, 90, 92, 94, 96, 107, 112, 140, 211, 217, 220, 222, 224, 226, 380, 381, 382, 416, 417, 418, 419, 421, 422, 428, 460, 462, 464, 478, 481
Edmund Fitzmaurice 389
Edremit Körfezi 461
Efes 68
Eflak 42, 47, 56, 59, 61, 63, 71, 74, 81, 82, 83, 86, 109, 110, 115, 116, 189, 230, 238, 246, 248, 255, 257, 258, 263, 267, 274, 287, 292, 293, 296, 297, 313, 314, 321, 324, 346, 349, 486
Eflaklar 59, 210, 487
Ege 315
Ege Denizi 23, 33, 40, 108, 154, 157, 177, 180, 201, 205, 254, 264, 268, 382, 384, 409, 412, 413, 418, 421, 422, 461, 488
Ekümenik Patrikliği 363
el-Ariş 433
Elector Palatine 58
el-Ezher 527
Elizabeth Moronay 56

Emevî 527
Emin Paşa 252
Enos (Enez) 321, 418
Enver Paşa 399, 404, 417, 421, 422, 428, 431, 433, 434, 435, 437, 439, 443, 446, 448, 449, 450, 453, 463, 496
Epirus 295, 382, 385, 388, 392, 396, 416, 418, 489
Erdel 159
Erivan 195, 196, 242, 463
Erlau 193, 219
Ermeni 365, 386, 451, 453, 460, 462, 463, 468, 471, 479, 496, 500, 528
Ermeni sorunu 471
Ermenistan 19, 57, 65, 144, 386, 389, 460, 490, 498
Ertuğrul Gazi 19, 20, 21, 24
Ertuğrul, I. Bayezid'in en büyük oğlu 65
Erzerum (Erzurum) 65
Erzurum 19, 319, 321, 380, 382, 385, 393, 443, 453, 460, 468, 498
Eski Baba 41, 485
Eskişehir 22, 469
Eski Zağra 378
Estergon 189, 193
Evrenos 41, 45, 62

F
Faiz 361
Fas 158, 180, 461
Fatih Sultan Mehmed 40, 89, 90, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 99, 100, 103,

108, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 120, 122, 128, 142, 144, 145, 192, 301, 502
feodal 30, 163, 284
Ferdinand, Bulgaristan Prensi 408, 420, 439
Ferdinand, Avusturya Arşidükü 147, 148, 152,
Ferdinand, Saxe-Coburg Prensi 391
fes 308
Fethi Bey 449
Fetret Devri 71, 203
Fırat Nehri 19, 328
Filibe 394
Finlandiya 353
Finlay, tarihçi 103, 303, 323
Fırat 19, 435, 440, 443, 445, 460, 470
Flamanya (Felemenk) 58
Franco 115
Franklin Bouillon Antlaşması 514
Fransa 13, 57, 58, 95, 121, 146, 150, 155, 201, 250, 269, 273, 276, 277, 280, 282, 283, 284, 287, 289, 292, 293, 305, 310, 313, 314, 322, 323, 327, 333, 334, 336, 340, 344, 345, 348, 349, 350, 352, 356, 357, 363, 369, 384, 385, 387, 389, 397, 399, 408, 424, 432, 434, 455, 465, 467, 468, 470, 475, 476, 478, 490, 491, 497, 510, 511, 513, 515, 517, 519
Fransa-Prusya Savaşı 424
Frederick, Prusya Kralı 250

Friuli 109

G
Galata 40
Gallipoli (Gelibolu) 35
Gandi 471, 499
Ganj Nehri 64
Gaulois 436
Gaza (Gazze) 326
Gazali, Memluk Beyi 137, 138
Gazimagusa 173
Gazze 137, 138, 281, 433, 445
General Baird 283
General Fraser 289
General Gourko 82, 378, 379, 380, 491
General Ignatief 362, 363, 374
General Lascy 245, 246, 247
General Leontiew 245
General Maison 313
General Maude 445
General Munnich 245, 246, 247, 248, 491
General Neipperg 247, 248
General Paskiewich 314, 318, 319
General Paul Evizzo 113
General Sebastiani 287
General Seckendorf 247
General Skobeleff 380, 491
General Todleben 351, 379
General von Falkenhain 445
General von der Goltz 392, 423, 424, 441

General Wallis 247, 248
General Weygand 515
General Williams 351
Genova (Cenova) 83
George Brancowitch 81
George Castriota (İskender Bey) 85
George Canning, İngiltere Dışişleri Bakanı 309, 312,
Gerard Lowther, İngiltere elçisi 401
Germiyan 46, 78
Gibbons 10, 23, 27, 30, 33, 51, 60, 62, 67, 83, 86, 87
Giray, Kırım hanı 261
Girit 145, 157, 173, 180, 199, 202, 205, 208, 211, 278, 292, 323, 389, 391, 392, 408, 413, 418, 422
Girit Kongresi 408
Giustiniani 95, 102, 103
Gladstone, İngiltere Başbakanı 9, 369, 370, 371, 376, 383, 387, 388, 393, 398, 423
Goben 432, 433
Göçebe 19, 20
Goschen, İngiltere elçisi 389
Gözleve 351, 352
Gradiska 193
Gran 215, 216
Great Gentelman 74
Guildhall 375
Gülhane Hatt-ı Şerif (Tanzimat Fermanı) 338
Güney Bulgaristan 47
Güney İtalya 109, 125
Guns 152
Gürcistan 179, 241, 251, 255, 257, 258, 279

H

Hacı Wilhelm Mehmet 435
Haçlı 41, 81, 110
Hainköi Geçidi 378
Halep 136, 140, 152, 445, 446, 451, 455, 485, 515
Haliç 78, 96, 98, 409, 452
Halifelik 139, 426, 444, 448, 457, 499, 502, 508, 524, 526
Halifelik Komitesi 458
Hamid 46
Hamidiye 433
Hammer 7, 10, 11, 24, 33, 50, 92, 119, 144, 162, 164, 170, 188, 209, 210, 218, 222
Hanya 199
Haraç 40, 43, 47, 68, 109, 116, 165, 189, 367, 395, 493
Harem 164, 166, 177, 218, 244, 250, 492
Hasan, I. Bayezid'in oğlu 72, 73, 74
Hasan Paşa 413, 414
Hatay 515
Hatice Sultan 243
Hatt-ı Hümayun 354, 355, 357, 358
Hatt-ı Şerif 338

Hayreddin Paşa 120, 155
Hazar 171, 179, 180, 241
Hazar Denizi 171, 180, 241
H. Drummond Wolff 398
Helenist 439
Hellespont 29, 35
Hemdar Paşa 133
Henry Elliot, İngiltere'nin İstanbul elçisi 375
Herr von Wangenheim 429
Hersek 358
Herson 263
Hetairia 302
Hıristiyan 10, 20, 23, 31, 32, 36, 41, 42, 43, 49, 50, 51, 53, 57, 58, 59, 60, 63, 67, 69, 71, 75, 80, 83, 84, 86, 94, 101, 104, 106, 107, 108, 110, 122, 154, 156, 157, 173, 174, 175, 176, 177, 179, 192, 206, 209, 213, 214, 215, 220, 226, 247, 258, 259, 266, 283, 284, 285, 286, 287, 301, 302, 308, 341, 345, 346, 347, 354, 355, 357, 358, 359, 362, 363, 368, 371, 372, 373, 374, 376, 387, 390, 391, 395, 401, 407, 410, 411, 412, 413, 425, 426, 459, 471, 472, 474, 487, 489, 493, 494, 495, 496, 500
Hırvat 157, 216
Hicaz Krallığı 461
Hidiv İsmail 397, 434
Hidiv Tevfik 397
Hindistan 244, 277, 283, 373, 434, 440, 457, 460, 471, 475, 499, 524, 527
Hindistan Milli Kongresi 457

Hint 159, 171, 384, 435, 437, 457, 471
Hint Hareketi Savunması 457
Hintli 440, 442, 457, 472, 498, 502, 525, 527
Hintli Halifelik Komitesi 527
Hirsova 257, 378
Hohenzollern Hanedanı 362
Hollanda 150, 174, 225, 238, 245, 267, 269
Horace Rumbold 514
Horasan 19, 21
Hospodarlar (Voyvoda-Eflak, Boğdan Prensleri) 322
Hospodar (Voyvoda) 322
Hotim 210
Hunyadi 56
Hunyadi Yanoş 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 90, 93, 108, 110, 220
Hürrem 142, 144, 166, 167
Hüseyin Dey 284
Hüseyin Paşa 307, 318
Hz. Muhammed 130, 138, 148, 190, 191, 298, 443, 501
I
Ian Hamilton 438
İbrail 315, 317
İnflexible 436
İrresistible 436
İslahat Fermanı 355
İ
İbrahim, Karaman Sultanı 113

İbrahim Paşa, Pargalı 143, 146, 147, 148, 152, 164, 165, 166, 167
İbrahim Paşa 210, 219
İbrahim Paşa, Kavalalı 306, 313, 325, 326, 327, 328, 330, 335, 336
İconium 20
İlbeki 42
İmparator John 34, 36, 41, 43, 44
İmparator Joseph 263, 266, 267
İmparatoriçe Anna 33, 34
İmparatoriçe Katherine 231, 233, 250, 252, 255, 261, 262, 263, 264, 267, 340
İmparatoriçe Irene 36
İmparatoriçe Kerç 258
İmparator Leopold 211, 267
İmparator Manuel 43, 44, 54, 55, 62, 73, 77, 78, 80
İmparator Maximilian 189, 191, 192
İmparator V. Charles 82, 146, 147, 150, 151, 161, 167, 172, 174
İmparatorluk Sarayı 106
İncil 82
İnebahtı Körfezi 175
İngiliz 10, 99, 193, 201, 252, 253, 269, 270, 271, 272, 273, 277, 278, 280, 281, 282, 283, 287, 288, 289, 298, 299, 308, 311, 312, 313, 320, 326, 332, 334, 335, 336, 337, 340, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 350, 351, 352, 353, 358, 361, 363, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 381, 382, 383, 384, 386, 387, 388, 389, 390, 397, 398, 399, 407, 425, 432, 433, 434, 436, 437, 438, 439, 440, 442, 443, 444, 446, 450, 452, 453, 457, 458, 462, 463, 464, 469, 470, 471, 472, 473, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 496, 497, 498, 499, 500, 507, 508, 510, 514, 515, 518, 520, 523, 524, 525
İngiliz Dışişleri Memurluğu 337
İngiliz Kabinesi 346
İngiliz Parlamentosu 312
İngiltere 13, 58, 99, 155, 174, 193, 201, 225, 233, 238, 245, 267, 269, 270, 271, 272, 277, 283, 287, 368, 369, 371, 372, 373, 376, 381, 382, 383, 384, 386, 387, 388, 389, 397, 398, 401, 407, 423, 432, 434, 436, 455, 461, 468, 471, 472, 475, 479, 483, 490, 497, 498, 510, 517, 519, 523, 524
İnkerman 351
İran 64, 127, 130, 131, 132, 134, 136, 140, 142, 143, 144, 152, 154, 156, 161, 163, 171, 179, 180, 193, 195, 196, 230, 234, 241, 244, 425, 435, 440, 443, 451, 452, 471, 486, 490, 502
İran Körfezi 64, 180, 425, 490
İranlı 134, 152
İrlanda 155, 200, 245
İsa 72, 101
İskenderiye 278, 283, 288
İskoçya 58

İslam 11, 20, 23, 30, 32, 50, 77, 81, 85, 108, 132, 139, 173, 180, 206, 209, 210, 222, 400, 406, 426, 435, 444, 460, 462, 482, 487, 493, 502, 524, 526, 527, 528
İslamcılık 426, 427, 444, 457
İsmail Kalesi 269
İsmet Paşa 480, 481, 510, 511, 514, 516
İspanya 95, 122, 144, 150, 154, 155, 156, 157, 159, 174, 179, 195
İspanyol 151, 154, 156, 172, 174, 175, 178, 179
İsrail 326, 340
İstanbul 9, 10, 13, 21, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 52, 54, 55, 61, 62, 63, 73, 78, 80, 90, 93, 94, 95, 96, 103, 107, 108, 109, 110, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 120, 124, 127, 131, 136, 138, 139, 140, 145, 147, 151, 152, 156, 157, 161, 163, 170, 172, 177, 179, 186, 190, 192, 193, 196, 198, 199, 200, 202, 205, 208, 217, 219, 221, 223, 224, 232, 237, 245, 247, 248, 251, 254, 258, 259, 262, 263, 266, 268, 269, 274, 281, 286, 287, 288, 289, 290, 292, 301, 303, 304, 307, 313, 314, 317, 318, 319, 320, 324, 326, 327, 329, 330, 332, 333, 336, 340, 341, 342, 344, 345, 346, 350, 355, 357, 358, 359, 363, 364, 367, 368, 369, 372, 373, 375, 376, 377, 381, 382, 383, 384, 386, 390, 394, 396, 399, 400, 401, 402, 406, 407, 408, 416, 417, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 431, 432, 433, 434, 436, 442, 444, 447, 450, 451, 452, 453, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 462, 463, 464, 465, 468, 469, 473, 476, 478, 479, 480, 482, 490, 495, 496, 498, 499, 500, 501, 507, 508, 510, 512, 514, 515, 518, 519, 520, 523, 524, 525, 527
İstiklal Mahkemeleri 525
İstila 20
İsveç 230, 232, 264, 267, 271, 515
İtalyan 103, 120, 172, 173, 179, 190, 276, 299, 409, 410, 457, 473, 477, 479, 487, 490, 510, 520, 523
İtilaf Birlikleri 444, 452, 455, 459, 461, 462, 463, 464, 467, 468, 470, 472, 478, 523
İtilaf Devletleri 411, 431, 435, 436, 437, 440, 443, 444, 447, 450, 451, 452, 455, 456, 458, 459, 461, 462, 463, 464, 467, 468, 470, 471, 472, 473, 474, 477, 479, 480, 481, 482, 496, 498, 500, 502, 507, 508, 510, 511, 514, 518, 521, 523
İtilaf Kuvvetleri 439, 440, 452, 457, 459, 469, 478, 479, 508
İttihat ve Terakki Cemiyeti 399, 401, 402, 404, 427, 431, 435, 439, 449, 452, 453, 455, 458
İyonya 235, 239, 276, 280, 295
İzmir 55, 67, 74, 301, 304, 453, 456, 457, 460, 462, 463, 464, 467, 469, 471, 474, 479, 481, 496, 515, 520, 528

İzmit 20, 23, 28, 29, 30, 462, 478, 507
İznik 20, 28, 30, 32
İzzet Paşa 452, 468

J
Janina (Yanya) 276
Japonya 478, 510, 517, 519
John Palaiologos 33, 34, 36, 41, 43, 54, 80
Jorga 7
Jön Türkler 399, 402, 404, 406, 407, 409, 410, 417, 422, 427, 496, 501

K
Kadir Bey 137, 138
Kafes 67, 365
Kafkaslar 279, 314, 463
Kafkasya 353
Kahire 137, 138, 279, 280, 283, 289, 299, 426, 434, 485, 527
Kâhya Osman 233
Kalafat 377
Kalemberg 213
Kalküta 482
Kaminiec (Kamanıçe) 210
Kamulaştırma Mahkemesi 308
Kandiye 199, 202
Kansu Gavri, Memluk Sultanı 136, 137
Kanuni Sultan Süleyman 26, 40, 139, 188, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 150, 151, 152, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 169, 170, 171, 180, 197, 215, 295, 404, 489, 492
Kapadokya 65, 109
Kaptan Paşa Ahmed 329
Karadağ 251, 369, 382, 385, 388, 411, 412, 416, 422, 491
Karadeniz 22, 41, 74, 77, 109, 112, 124, 131, 172, 180, 188, 230, 241, 246, 248, 255, 256, 258, 262, 263, 268, 271, 272, 274, 313, 315, 316, 319, 321, 336, 350, 354, 362, 382, 416, 418, 425, 433, 461, 510, 511, 519, 521
Karaferye 414
Kara George 285, 286, 300, 301
Karamania (Karaman) 20, 21, 22, 46, 47, 55, 56, 78, 82, 83, 86, 113, 122
Karamanlılar 109
Kara Mustafa Paşa 173, 174, 211, 212, 213, 214, 219, 220
Karatheodori 384
Karbartas 258
Kardinal İsidore 95
Kardinal Julian 81, 82, 83, 84
Karlofça 225, 226, 230, 234, 235, 236, 238, 239, 259
Karlofça Antlaşması 226, 230, 234, 235, 238, 239, 259
Karnabad 319
Karpatlar 439
Kars 380, 382, 386, 393
Kars Kalesi 318, 351
Kavala 45, 298

Kazıklı 115
Kefalonia 109
Kelle vergisi 31
Kemalist 470
Kermia Beyliği (Germiyan Oğulları) 46, 74, 78
Kıbrıs 172, 173, 174, 175, 177, 178, 179, 304, 344, 386, 387, 434, 461, 490
Kırım 332, 345, 351, 352, 357, 359
Kırım Savaşı 332, 345, 357, 359
Kilburn 245
Kilia (Şile) 321
Kilikya 20, 453, 456, 459, 463, 470
Kilise Mahkemeleri 107
Kinglake 345, 348
Kirte 437
Kılıç Ali 177
Kırım 10, 109, 110, 124, 144, 172, 174, 199, 206, 209, 220, 230, 232, 234, 245, 246, 247, 248, 251, 255, 257, 261, 262, 263, 265, 270, 287, 369, 370, 371, 372, 379, 381, 382, 387, 394, 457, 486, 490, 494
Kırım Savaşı 10, 369, 370, 371, 372, 379, 381, 387, 457
Kırkkilise 41
Kırklareli 416, 421, 422
Kırşehir 65
Kızılây 527
Kızıl Deniz 159, 171, 180, 277
Kızıl Sultan 425
Knolles 10, 51, 52
Koçana 411
Koçi Bey 164
Komnenos Hanedanlığı 109
Komorn 193, 207
Konstantin, Bizans Kralı 94
Konstantin, Yunanistan Kralı 413, 422, 468, 469, 474
Konstantinapol 22, 23
Kont Andrassy, Avusturya-Macaristan Dışişleri Bakanı 368, 384
Kont Corti, İtalya Dışişleri Bakanı 384
Kont Frederic, Hohenzollernli 58
Kont Palfi, Macar General 189, 191
Kont Salm 150, 213
Kont von Stahremberg 213
Konya 20, 21, 55, 57, 113, 136, 326, 515
Korint 305, 306
Korint Körfezi 297, 305
Köprülü Ahmed 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 218, 220, 226
Köprülü Ailesi 203, 204, 224, 227, 229
Köprülü Hüseyin 225, 226, 229
Köprülü Mehmed 204, 205
Köprülü Mustafa 211, 218, 220, 221
Köprülü Numan 227
Korason 256
Korfu 156, 157, 235, 237, 239
Korint 225, 234, 235, 297
Kosova 48, 53, 85, 485

Köstence 425
Kostlidji 257
Koyunhisar 23
Krakov 213
Kral Hüseyin 508, 527
Kraliçe Elizabeth 193
Kral Konstantin 439, 447, 468, 469, 470, 473, 499, 510
Kral Ladislaus 81, 82, 83, 84
Kral Naibi 458
Kronstadt 253
Krotzka 247, 248
Kuban 274
Kulewska 318
Kutsal Kabir Kilisesi 340, 345
Kutsal Mekânlar 344, 345
Küçük Asya 13, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 28, 30, 32, 46, 48, 54, 55, 56, 57, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 74, 78, 80, 82, 83, 84, 86, 204, 205, 314, 326
Küçük Ermenistan 20
Küçük Kaynarca 10, 426
Kürdistan 127, 134, 479
Kürt 385, 392, 460
Kurtuba 529
Kut 441, 442, 443, 444, 445, 463
Kütahya 470, 474
Kutayia (Kütahya) 46
Kutsal Topraklar 139, 448, 458
Kuzey Afrika 144, 146, 154

L
Lahey Uluslararası Daimi Adalet Divanı 518
Lakedaimön 268
Lala Şahin 41, 42, 45
Lane Poole, tarihçi 345, 358
Larissa 62, 234
Latin 32, 41, 94, 130
Latin İmparatorluğu 32
Lavallette 146
Lecky 271
Lefkoşa 173
Lemberg 210
Lemnos (Limni) 205
Lepanto 122
Levant 268
Lewis, tarihçi 7
Liberal 369
Libya 144, 440
Liman von Sanders 428, 440, 445, 447, 455
Limni 109, 202, 254
Livonya 230
Lloyd George 458, 469, 472, 473, 498
Locris 62
Lombardiya 58
Londra Antlaşması 310, 312, 313, 322, 323, 324
Londra Konferansı 421, 428, 469
Lord Aberdeen, İngiltere Dışişleri Bakanı 324, 337

Lord Beaconsfield 372, 375, 376, 381, 383, 384, 385, 386, 387, 390
Lord Byron 10, 234, 305
Lord Carnarvon, İngiltere Koloni Bakanı 384
Lord Chatham 270
Lord Chelmsford 472
Lord Clarendon 343, 347, 348, 355, 356
Lord Curzon 459, 472, 476, 477, 480, 510, 511, 514
Lord Derby 372, 373, 374, 376, 384
Lord Eversley 7, 507
Lord John Russell 342, 343
Lord Kitchener 438
Lordlar Kamarası 312
Lord Paget 225
Lord Palmerston 326, 327, 333, 334, 336, 363, 371, 387
Lord Reading 472
Lord Salisbury 373, 375, 384, 387, 388, 390, 393, 398
Lord Stratford Canning, İngiltere'nin İstanbul Elçisi 326, 332, 336, 338, 340, 344, 387
Lord St. Vincent 277
Lorraine Prensi Charles 207, 213, 219, 491
Louis, Macaristan Kralı 42, 148
Louis Philippe, Fransa Kralı 334
Louise, Baden Prensi 219

Lozan 15, 510, 513, 514, 515, 516, 517, 523, 528
Lozan Antlaşması 15, 523, 528
Lübnanlı Hıristiyanlar 189
Lüleburgaz 416
Luristan 179
Lütfü Bey 525

M
M. Franklin Bouillon 470, 471, 480
Macar 56, 57, 58, 59, 60, 81, 83, 86, 108, 110, 147, 163, 189, 191, 192, 216
Macenigo 202
Madeira 200
Magnesia 82
Mahmud Şevket 402, 417, 418
Makedonya 33, 40, 45, 52, 63, 80, 180, 192, 221, 298, 382, 384, 386, 389, 396, 406, 410, 411, 416, 419, 420, 421, 486, 489
Malabar 471
Malakoff 351, 352
Malta 145, 158, 159, 199, 208, 216, 220, 277, 278, 384, 457, 508
Maltepe 29
Manastır 46, 415
Manisa 82, 85, 143
Maraş 456, 459
Mareşal Boucicaud 61
Mareşal Loudon 266
Mareşal Munnich 245, 246, 247

Maria Theresa, Avusturya İmparatoriçesi 251
Marmara 20, 22, 28, 29, 39, 78, 96, 112, 253, 288, 381, 416, 425, 437, 456, 461, 462, 464, 474, 478, 480, 518
Marmara Denizi 20, 28, 39, 78, 96, 112, 254, 288, 425, 437, 474, 478, 480, 518
Marmaris 145
Masova 82
Massuli 244
Matthew 36
Meclis-i Mebusan 365, 373, 375, 400, 403, 514
Medeba 446
Medine 136, 138, 297, 426, 444
Mehmed Ali 295, 297, 298, 299, 300, 305, 306, 308, 324, 326, 327, 328, 329, 330, 332, 333, 334, 335, 397, 457
Mehmed Emin Paşa 251
Mehmed Paşa 251, 384
Mehmed Reşad 403, 405
Mekke 136, 138, 297, 426, 443, 496, 508
Meksika 150
Memluklar 122, 137, 140
Mendia 264
Menteşe 20, 55
Meriç 41, 42, 44, 45, 439, 478, 486, 516, 520
Messina 175, 177
Mezopotamya 65
Mezopotamya 161, 180, 395, 425, 435, 440, 443, 444, 445, 446, 470, 486, 487, 493, 500
M. Franklin Bouillon 470, 480
Mısır 305, 306, 308, 311, 313, 324, 326, 327, 329, 332, 333, 334, 335, 336, 342, 344
Mısırlılar 136, 279, 306, 329, 485
Michael 23, 377
Michael Paleologus, Rum İmparator 23
Midhat Paşa 364, 373, 375, 376
Milletler Cemiyeti 460, 469, 478, 480, 497, 501, 511, 517, 518, 519, 520, 521
Milli kıyafet 308
Milli Pakt 468, 475
Milliyetçi Cemiyet 463
Milliyetçilik 427, 455
Milosch 48
Milosch Obrenowitch 301
Mingrelia 255, 257, 258
Missolonghi 305, 306
Misya 29
Mısır 119, 120, 122, 125, 127, 136, 137, 138, 139, 140, 144, 145, 173, 176, 199, 254, 263, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 288, 289, 292, 295, 297, 298, 299, 372, 376, 386, 397, 398, 399, 409, 432, 433, 434, 437, 440, 443, 445, 446, 460, 461, 463, 486, 487, 490, 493, 517, 521, 527

Mısır Memlukları 125
Mısır Seferi Kuvvetleri 446
Modon 122, 235, 253, 306
Moğol 19, 75, 485
Mohaç 147, 148, 160, 192, 207, 216, 485
Mohaç Savaşı 147, 160, 192
Mokşi 274
Moldavlar 210
Moldova (Boğdan) 313, 314, 321, 324, 354
Monastir 46
Mondros 254, 450, 482, 497
Montagu 472
Montesquieu 164
Mora 33, 62, 85, 86, 90, 108, 109, 114, 115, 122, 125, 157, 163, 208, 217, 225, 230, 234, 235, 239, 251, 253, 256, 262, 263, 297, 300, 302, 303, 304, 305, 306, 311, 313, 322, 325, 488, 494
Moravya 206
Morea 33, 62, 85, 86
Morea (Mora) 33, 85, 86
Morosini 208, 234
Moskova 231, 373, 463, 468, 471, 480
M. Poincare 480
Mr. Crawford Price 417
Muhteşem Elçi 337
Müdafaa-i Hukuk Partisi 523
Mudanya 13, 464, 478, 480, 481, 482, 500, 501, 503, 507, 527

Mudanya Konferansı 481
Mudanya Mütarekesi 482, 500, 501, 503, 507
Muhsinzade Paşa 251, 253, 256, 257, 259
Muley Hasan 155, 156
Mur 207
Mureş Nehri 225
Musa 72, 73, 74
Muscovy 232
Müslüman 20, 22, 23, 31, 32, 41, 65, 69, 85, 100, 108, 132, 143, 154, 156, 173, 190, 220, 232, 235, 258, 259, 266, 281, 284, 285, 286, 298, 302, 303, 304, 307, 311, 324, 347, 355, 368, 384, 389, 391, 392, 395, 397, 399, 406, 408, 426, 435, 457, 458, 471, 472, 475, 476, 482, 487, 488, 489, 493, 496, 499, 501, 502, 509, 518, 522, 526, 527
Mustafa, I. Bayezid'in oğlu 72, 77, 78, 80
Mustafa, Kanuni'nin oğlu 142, 166, 167
Mustafa Kemal 453, 455, 456, 459, 460, 462, 464, 467, 468, 470, 471, 474, 475, 477, 479, 498, 502, 510, 513, 515, 517, 522, 524, 526, 527
Musul 144, 152, 433, 445, 451, 511, 521
Müttefik Devletler 352, 353
Müttefik Devletler Notası 514
Mysia (Çanakkale) 29, 37
Mytilene (Midilli) 29

N
Nadir Han 242, 244, 245
Naillac 58
Napoli 178, 279
Napolyon Bonapart 276, 278, 279,
280, 281, 282, 283, 298, 336
Napolyon Savaşları 275
Nasmyth 350
Navarino Körfezi 311
Navarino (Navarin) 122, 235, 303,
306, 311
Navarin Savaşı 315
Nazım Paşa 416, 417
Negropont (Eğriboz Adası) 56
Nelson 156, 176, 277, 278, 279
Neman Nehri 292
Nemirof 246
Nepal 150
Nevers 60
Nicaea (İznik) 29, 67
Nicholsa Zriny 159
Nicomedia (İzmit) 29
Nicopolis 47, 56, 58, 59, 60, 61, 63
Niğbolu Muharebesi 54
Nil 176, 289
Nil Muharebesi 176
Niş 46, 82, 219, 221, 247, 286, 380
Nizip 328, 332
Noailles 208
Nota 477, 479, 480, 481
Nouri 463
Nove Zamky 206, 207, 208, 211, 216
Nubiya 144

O
Ocean 436
Ochakov (Özü) 246, 248, 255, 263,
265, 269, 270, 271, 272, 274
Octavius 176
Odessalı 302
Oltenitza 349
Oltu Nehri 238
On iki Adalar 456, 517
Oran 144, 154, 159, 162, 180
Orhan Gazi 25, 27, 28, 29, 30,
31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 51,
, 487, 488
Orhan, Süleyman Çelebi'nin oğlu
92, 93, 107
Orhan, Kanuni'nin oğlu 128
Oropus 475
Orsova 322
Orta Asya 19, 20, 71
Orta Doğu 14, 529
Ortak İmparator 43
Oruç Paşa 172
Osman Ağa 522
Osman Gazi 10, 19, 21, 22, 23, 24,
25, 26, 27, 28, 30, 39, 89, 464, 485,
487, 509
Osman Paşa 256
Osman Paşa, Gazi 379
Osmanlı İmparatorluğu 7, 10, 21,
28, 32, 56, 57, 68, 71, 74, 82, 85, 86,
113, 119, 127, 130, 131, 134, 138,
140, 141, 143, 148, 164, 169, 170,
172, 179, 180, 187, 192, 193, 194,

195, 197, 198, 200, 202, 205, 206,
215, 221, 224, 226, 233, 239, 247,
249, 258, 259, 261, 272, 274, 276,
289, 292, 293, 295, 298, 301, 302,
307, 309, 310, 311, 312, 313, 314,
320, 321, 322, 328, 330, 337, 343,
344, 345, 346, 358, 364, 366, 368,
369, 370, 371, 372, 373, 374, 375,
376, 377, 382, 383, 384, 385, 386,
387, 388, 389, 390, 391, 392, 393,
395, 396, 399, 408, 412, 413, 422,
423, 427, 431, 432, 434, 439, 445,
447, 448, 449, 450, 452, 453, 455,
456, 457, 458, 460, 468, 477, 483,
485, 486, 488, 489, 491, 494, 495,
496, 497, 500, 501, 507, 508, 510,
514, 515, 518, 520, 521, 529
Osmanlı-Yunan Savaşı 323
Otho, Baviera Kralının oğlu 323
Otranto 109, 110, 119
Ö
Özerk 54, 56, 374, 382, 383, 384,
385, 390, 408, 460, 479, 486
P
Palaiologos Hanedanı 33, 36
Pan-Germenizm 422, 427
Papa Callixtus 121
Papa Eugenius 81
Papa IX. Boniface 57
Parga 276
Paris 353, 355, 356, 357, 358, 359,
360, 361, 362
Paris Antlaşması 357, 358, 359, 360,
362, 372, 383
Paris Barışı 356
Paris Kongresi 357, 363
Parma 174
Partheon Tapınağı 217
Paskenay 215
Patrona 242, 244
Pazvantoğlu 276, 286
Pelekanon 29
Peloponnesus 62
Perekop 245
Pertev Paşa 175
Peru 150
Peşte 189
Petervaradin 236, 237, 239, 240,
247
Peterwardein (Petrovaradin) 61,
221, 225
Petrograd 419
Peygamber 62, 69, 130, 192, 214,
279, 320
Phalerum (Phaleron) 306
Pharsalia 62
Philadelphia Kalesi 54
Philippopolis (Plovdiv) 41, 45, 217
Pire 217
Pitt 270, 271, 272, 273
Piyale Reis 146, 157, 159
Podolya 210, 211, 225, 247, 490
Polonya 95, 148, 209, 210, 211, 212,
213, 214, 215, 220, 225, 231, 232,

247, 250, 251, 255, 257, 258, 267, 270, 271, 274, 439, 491
Polonyalı 251
Poltova Savaşı 230
Poros 306
Potemkin 263, 265, 269, 274
Prens Adaları 288
Prens Alexander 390
Prens Apafy 208
Prens Bismarck Bismarck 363, 384, 385, 393, 399, 423
Prens Bülow 426
Prens Charles 362
Prens Coburg 266
Prens Dolgorouki 255
Prens Eugéne 224, 230, 236, 237, 239
Prens Galitsin 251, 252
Prens George 392, 474
Prens Hüseyin 434
Prens Lazar 45, 47, 48, 53
Prens Lorraine 216
Prens Menshikov 231, 344, 345, 346
Preveze 346
Preveze Deniz Savaşı 156
Prilip 415
Prusya 250, 255, 267, 269, 270, 271, 272, 333, 348, 362, 363, 427, 445
Prut 231, 232, 234, 252, 259, 293, 377
Prut Antlaşması 234, 259
Prut Nehri 314
Psara Adası 302

R
Raab 193, 207, 214
Radul 116
Ragıp Paşa 250
Ragusa (Dubrovnik) 39
Ramadi 445
Reaya 163
Redan 352
Refet Paşa 508
reform 308, 338, 389
Reichstadt 377
Reis Ömer Efendi 233
Reşid 299
Reşid Paşa 306, 318, 319, 338, 340, 345
Retino 199
Rhodope (Rodop) Dağları 45
Rıza Paşa 338
Richard Cross, İngiltere İçişleri Bakanı 376
Rodos 59, 68, 109, 110, 116, 117, 120, 139, 140, 142, 144, 145, 146, 280, 282
Roma 10, 24, 41, 43, 53, 82, 83, 101, 121, 177, 487
Romanya 377, 379, 382, 419, 420, 421, 422, 425, 428, 433, 436, 439, 445, 447, 478, 490, 510, 517
Roma Papalığı 41
Rosetta 289
Rum 10, 13, 23, 28, 30, 33, 36, 39, 40, 41, 43, 44, 46, 52, 54, 55, 56, 62, 63, 71, 73, 74, 77, 78, 80, 85,

86, 90, 92, 94, 95, 96, 98, 100, 101, 102, 103, 104, 106, 107, 108, 109, 114, 130, 143, 155, 163, 173, 180, 363, 406, 528
Rum İmparatorluğu 10, 23, 30, 40, 41, 54, 62, 63, 71, 77, 78, 93, 100, 108, 110
Rum Kilisesi 43, 107, 108, 363
Ruscuk 256, 290, 292
Rus Senatosu 231
Rusya 10, 163, 171, 172, 195, 209, 211, 220, 225, 230, 231, 232, 233, 241, 242, 244, 245, 246, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 261, 262, 263, 264, 265, 267, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 283, 284, 287, 292, 293, 305, 309, 310, 313, 314, 321, 322, 323, 324, 326, 327, 329, 332, 333, 336, 337, 338, 340, 343, 344, 345, 346, 348, 349, 350, 351, 353, 356, 358, 359, 360, 362, 363, 368, 369, 370, 371, 373, 374, 375, 376, 377, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 390, 391, 393, 394, 396, 407, 410, 411, 419, 420, 423, 424, 432, 434, 435, 439, 443, 446, 448, 471, 480, 490, 494, 497, 499, 502, 510, 528
Rüstem Paşa 144, 165, 188
Rus-Türk Savaşı 424
rüşvet 44, 84, 189, 233, 301, 329, 338, 361, 367

S
Sadeddin, tarihçi 105, 190, 191, 192
Sadrazam Mahmud Paşa 113, 114
Safiye Sultan 185, 186, 187, 189, 190
Said Halim Paşa 431, 449
Sakız Adası (Scio) 56, 96, 104, 253, 268, 302
Salih Paşa 459
Samakof 45
Samos (Sisam) 422
Samsun 57
San Remo 460
San Stefano Antlaşması 413
Sancak 408
Santa Maura 216
Sarandoporus 413, 415
Sarıbayır 438
Sarık 308
Saruhan 20, 22, 55
Sasesnage 121
Savcı Bey 43, 44
Savoy 58, 219, 223, 236, 491
Savoy Prensi Eugéne 219, 223, 236
Saxe-Coburg Prensi Ferdinand 391
Saxe-Coburg Prensi Leopold 323
Scanderbeg (İskender Bey) 85, 112
Scherhezol 179

Schumla 47, 256, 257, 293, 315, 317, 318, 320
Selanik 33, 34, 80, 86, 301, 304, 369, 399, 401, 402, 404, 414, 415, 419, 420, 422, 447, 450
Selçuklu 20, 21, 23, 109
Semendre 238, 247, 267
Semerkant 63, 68
Senaar 299
Senusî 440, 463
Sereth 220
Serivar 207, 208
Serres (Serez) 45
Sestos 112
Sevr 13, 465, 467, 468, 470, 472, 473, 475, 479, 482, 498, 500, 521
Sevr Antlaşması 13, 451, 467, 468, 470, 472, 473, 475, 479, 482, 498, 500, 521
Seyid Ahmed Han 457
Shakespeare 338
Sırbistan 33, 34, 40, 41, 45, 46, 47, 48, 50, 52, 54, 58, 63, 73, 82, 85, 86, 220, 230, 238, 246, 247, 248, 266, 267, 284, 285, 286, 292, 293, 296, 297, 300, 301, 314, 322, 324, 342, 354, 362, 369, 382, 386, 390, 394, 410, 411, 413, 415, 419, 420, 421, 422, 428, 447, 486, 491, 517
Sırp 35, 42, 45, 46, 48, 59, 67, 73, 74, 83, 90, 108, 286, 300, 308, 380, 384, 415, 417, 418, 420, 421, 428, 439, 487
Sicilya 150, 278, 288
Sigismund, Polonyo İmparatoru 56, 57, 59, 80, 167, 191
Silistre 47, 56, 256, 292, 315, 318, 322, 350, 352, 421
Silvatorok 192
Sina Çölü 434
Sinan Paşa 137, 172, 190
Sinop 349
Sipahi 172
Sir C. Whitworth 269
Sir E. Creasy 273
Sir Edward Codrington 311
Sir Edwin Pears 10, 11, 50, 51, 93, 96, 100, 103, 369
Sir Fenwick Williams 351
Sir Henry Bulwer 358
Sir R. Sutton, İngiltere elçisi 233
Sis 463
Sisman, Bulgar Kralı 45, 47, 56
Sistova 58, 267, 285, 292
Sivas 57, 65, 67, 443, 453, 456
Sivastopol (Sebastopol) 326, 379, 457
Siyavuş Paşa 217, 219, 236
Slav 23, 304, 363, 368, 369, 395, 487, 490, 493
Slavonya 225
Slivno 319
Smyrna 55, 67, 74
Sobieski 209, 210, 212, 213, 214, 215, 491
Sokullu 171, 172, 173, 177, 179, 180, 185, 187, 205, 250, 485, 486, 490

Sovyet Cumhuriyetleri 471 448, 450, 455, 460, 486, 487, 493, 500, 515
Sovyet Rusya Cumhuriyeti 471
Sögüt 21, 22
Sir Hamilton Seymour, İngiltere elçisi 340, 342, 344
Sparta 268
Sperchios 323
Spizza 380
St Petersburg 340
St. Andrew 115
St. Gotthard 207, 225, 240
St. Gotthard Muharebesi 225
St. John Şövalyeleri 158
St. Petersburg 268, 269, 270, 273, 372, 419, 424
St. Romanus 99, 101
St. Sophia 94, 101, 105, 106, 218
Steiermark 109
Stephen Dushan, Sırbistan Kralı 33, 34, 53, 59, 67, 413
Stephen Lazariwitch, Sırbistan Kralı 81
Struma 420
Styria (Steiermark) 207
Sudan 180, 299, 461, 517
Sulh Bakanlığı 455
Sulina 321
Sultan Alaaddin 20
Suriye 32, 65, 122, 127, 136, 137, 138, 140, 180, 254, 262, 280, 292, 295, 305, 325, 327, 328, 329, 332, 333, 335, 395, 434, 444, 445, 446, 448, 450, 455, 460, 486, 487, 493, 500, 515
Suriye Memlukları 122
Suvla 438
Suwarroff 29, 257, 264, 265, 266, 269
Süleyman, Bayezid'in oğlu 56, 72, 73, 75
Süleyman, Orhan Gazi'nin oğlu 32, 33, 35, 36, 37
Süleyman Şah 19
Sünni 130, 426, 524
Süvari 31, 134, 160, 161, 207, 224, 268, 391, 445, 491
Süveyş 159, 162, 171, 172, 277, 281, 372, 376, 433, 434, 440, 445
Süveyş Kanalı 171, 172, 277, 281, 372, 376, 433, 434, 440, 445
Szegeddin Anlaşması 82
Ş
Şah Hüseyin 241
Şah İsmail 131, 132, 134, 142, 152
Şah Tahmasb 142, 152, 241, 244
Şahin, Kırım Hanı 262
Şam 65, 137, 140, 204, 305, 326, 332, 426, 433, 446, 496, 529
Şehirlerin Kraliçesi 101
Şehzade Beyazıd 166
Şemsi Paşa 188
Şevket Ali 457, 472
Şeyh Edeballı 21, 24, 27
Şeyhülislam 113, 136, 173, 180, 204, 289, 400

Şeyhülislam Cemali 136
Şıpka Geçidi 378, 379, 380
Şii 130, 134, 136, 426
Şirvan 242
Şükrü Paşa 449, 522

T
Taganrog 230, 232
Takımadalar 258, 292, 302, 304, 305
Talat 431, 439, 449, 450
Tanzimat Fermanı 222
Tatar 63, 66, 172, 199, 212, 214, 231, 255, 261, 394, 452
Tauris (Kırım) 65
Tchorlu 36, 41
Tchorlu (Çorum) Kalesi 41
Tebriz 131, 133, 134, 152, 171, 189, 242, 435, 485
Teğmen Dugdale 253
Tekeli Paşa 221
Tekke 46, 55
Temeşvar 219, 223, 224, 236, 237, 264
Tenedos (Bozcaada) 205
Teselya (Thessaly) 62, 63, 74, 234, 295, 297, 305, 323, 382, 385, 388, 392
Tevfik Paşa 452, 460
Theodora 34, 62
Therapia (Tarabya) Sarayı 324
Thomas, Rum İmparatoru Constantine'in erkek kardeşi 114, 115
Thomas Roe, İngiltere elçisi 193, 195
Tikrit 445
Tilsit Antlaşması 292
Timurlenk 54, 55, 57, 63, 64, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 74, 485
Timurtaş 55, 57
Tisza Nehri 223, 225
tınar 31, 32, 489, 494
Tırnova 47, 56, 218, 378
Tomanbay, Memluk Sultanı 137, 138
Tophane 98
Toskana 216
Töton Şövalyeleri 58
Toulon 276, 277, 278
Townsend 441, 442, 444, 463
Trablus 154, 158, 159, 162, 239, 325, 327, 408, 409, 410, 412, 427, 440, 453, 461, 486, 490, 517
Trabzon 20, 108, 109, 113, 131, 443, 460
Trakya 9, 13, 33, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 45, 52, 298, 382, 386, 414, 416, 418, 419, 421, 451, 458, 460, 462, 464, 468, 473, 478, 479, 480, 481, 482, 485, 486, 489, 490, 500, 508, 516, 517, 519
Transilvanya 109, 147, 152, 189, 193, 208, 217, 221, 225, 490
Tripoli (Trablus) 204
Tripolitza (Tripolis) 303
Trudja 378

Venizelos, Yunan Kralı 411, 433, 439, 447, 463, 467, 469, 473, 481, 496, 510, 516
Veziriazam Ahmed 144
Veziriazam el-Hac Mehmed 247
Veziriazam Halil 237, 238
Veziriazam Halil 92
Veziriazam Hüseyin Köprülü 225
Veziriazam Süleyman 216, 217
Vidin 219, 221, 247, 276, 285, 295, 297
Villeneuve, Fransa elçisi 248
Viyana 348, 349, 356
Viyana Konferansı 348, 349
Viyana Kuşatması 213, 214, 215, 218, 223, 224, 225
Vize 416
Volga 171, 172
Volo (Çatalada) 322
Volo Körfezi 323
Von Hammer 10, 11, 24, 33, 50, 92, 119, 144, 162, 164, 170, 188, 209, 210, 218, 222
V. Urban 42, 43

W
Wallachia (Eflak) 58
Walter Baring, İngiltere elçisi 369
Wartersleben 264
Warzen 216
Wellington 310, 312
Whitworth 270, 432
Widdin (Vidin) 56, 58
William White, İngiltere elçisi 390
Winston Churchill 436
Wlad, Voyvoda, Eflak Prensi 115, 116, 217
W. Marshall 445

Y
Yafa 281
Yakın Doğu 422, 423, 473, 480, 481, 511, 521
Yakup, I. Murad'ın oğlu 46, 49, 62
Yanaki 244
Yanya 295, 297, 389, 416, 418
Yanyalı Ali 308
Yaş 24, 247, 248, 252, 255, 261, 274, 275, 287
Yaş Antlaşması 261, 274, 275
Yedi Yıl Savaşları 249
Yemen 144, 159, 162, 172, 179
Yeniçeri 30, 31, 51, 72, 73, 85, 94, 128, 131, 145, 163, 172, 180, 194, 198, 219, 224, 236, 237, 290, 307, 308, 493
Yeniçeri Ağası Hasan 73
Yeni Pazar 408
Yeşil Camii 75
Yeşilköy 382
Yunan 10, 29, 42, 51, 101, 115, 199, 200, 217, 235, 253, 262, 268, 274, 286, 287, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 308, 309, 310, 311, 313, 323, 329, 336, 344, 345, 364, 384, 391, 392, 393, 410, 413, 414, 418, 420, 421, 422, 428, 439, 447, 453, 457,

Türk İmparatorluğu

(1288-1924)

Kitabın önemli kısmı Lord Eversley, küçük bir bölümü Sir Valentine Chirol tarafından çalışılmış. Özellikle küçük bölümü oldukça taze ve bu yüzden yakın. Chirol, kaynaklarının yanı sıra sağlığında gözlemlemiş olup biteni. Memleketlerinin iki “asil” tarihçisi, Osmanlı İmparatorluğu’nu, -belki de dönemlerinin etkisiyle- Türk İmparatorluğu olarak nitelemişler, belirlemişler.

Kuşkusuz, tahrik edici bölümler, paragraflar vardır içeride. Olmasa olmaz, olması kaçınılmaz. Yıldırım’ın özel hayatı, sarayda uğuldayan fısıltılar, Abdülhamid, Köprülülül’ler kuşkusuz böyle dillendirilecekti onların anlattıklarında. Okurlardan birisi, bu iki tarihçinin interpretation yönteminden oldukça fazlaca faydalandığını söylerken, bir başkası bazen uzaktan renklerin daha kolay seçilebildiğini söyleyebilir. Ancak “Türk İmparatorluğu”; nasıl anlatılrsa anlatılsın ve bizim refleksimiz ne olursa olsun, her anlatılanın parçalardan oluşan büyük hikâyeye katkısının oldukça değerli olduğunu; bugüne kadar alışılanın dışında bu kitapta uygulanan farklı yöntemle Tarih’in gramerinin biraz daha oluştuğunu, güçlendiğini; daha da önemlisi, sürdürmeye çalıştığımız gerçeğimizde ve çeşitli bakış açılarının, yaşamaya başladığımız geleceğimizde ne denli etkili olduğunu çok iyi biliyoruz.

Çünkü çadırlarda başlayan bu tarih, yaşamaya devam ediyor.



9 786054 635061

kitapadresi.com
İnternetteki kitap adresiniz